

ΕΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΟΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

**ΕΡΓΟ: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ
ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΝΗΣΟΥ ΥΔΡΑΣ**

**ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές
Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος
Ανάπτυξη 2014-2020» με Κωδικό ΟΠΣ
5001862**

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝΤΟΣ

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΙΟΣ 2023

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝΤΟΣ

Στις διατάξεις του άρθρου 27 παρ. 3 και 4 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) ορίζονται τα εξής: «3. Σε περίπτωση που επείγουσα κατάσταση δεόντως τεκμηριωμένη από την αναθέτουσα αρχή καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ελάχιστη προθεσμία που δεν είναι μικρότερη των 15 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συντμήσει κατά πέντε ημέρες την προθεσμία παραλαβής των προσφορών που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 όταν αποδέχεται την υποβολή προσφορών με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 και την παράγραφο 5 του άρθρου 22 και το άρθρο 37.».

Στη σκέψη 46 του Προοιμίου της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ αναφέρεται ότι «Θα πρέπει να επιτρέπεται στις αναθέτουσες αρχές να συντομεύουν ορισμένες προθεσμίες που ισχύουν για τις ανοικτές και κλειστές διαδικασίες και για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση, εάν οι προθεσμίες αυτές δεν θα ήταν εφικτό να τηρηθούν λόγω επείγουσας ανάγκης, η οποία πρέπει να αιτιολογείται δεόντως από τις αναθέτουσες αρχές. Θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι δεν είναι απαραίτητο να πρόκειται για κατεπείγουσα ανάγκη οφειλομένη σε γεγονότα τα οποία η αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να προβλέψει και για τα οποία δεν ευθύνεται.».

Εν προκειμένω, συντρέχουν οι προϋποθέσεις σύντμησης προθεσμιών κατ' άρθρο 27 παρ. 4 του Ν. 4412/2016, αφού η υποβολή των προσφορών γίνεται με ηλεκτρονικά μέσα και δη μέσω ΕΣΗΔΗΣ. Περαιτέρω συντρέχουν και οι προϋποθέσεις της παρ. 3 αφού το έργο είναι εξαιρετικά επείγον να υλοποιηθεί το συντομότερο δυνατόν, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στη συνέχεια:

Η διαχείριση των απορριμμάτων της Ύδρας αποτελεί οξύτατο πρόβλημα, το οποίο ως τώρα, παρά τις προσπάθειες των δημοτικών αρχών εξακολουθεί να ταλαιπωρεί τους δημότες και να πλήττει το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον του ιστορικού νησιού, με τη λειτουργία Χ.Α.Δ.Α. στη θέση «Κρίταμι-Μανδράκι», την απουσία ως τώρα διαλογής στην πηγή κλπ.

Το νησί δεν διαθέτει καμία υποδομή διαχείρισης αποβλήτων, λειτουργεί ΧΑΔΑ με όλες τις δυσάρεστες επιπτώσεις που επιφέρει η λειτουργία αυτή στο περιβάλλον. Η λειτουργία του ΧΑΔΑ έχει επιφέρει διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα, με πιο πρόσφατο συμβάν την πυρκαγιά στον χώρο του ΧΑΔΑ τον περασμένο Ιούλιο. Ο ΕΔΣΝΑ σε συνεργασία με τον Δήμο, προς την επίλυση του προβλήματος έχει επεξεργασθεί σχέδιο διαχείρισης των απορριμμάτων του Δ. Ύδρας με σκοπό την παύση λειτουργίας του ΧΑΔΑ στη θέση Μανδράκι και την αυτάρκεια του νησιού στη διαχείριση των αποβλήτων, ώστε να αποφευχθεί η θαλάσσια μεταφορά των απορριμμάτων που εκτός του ότι

αυξάνει το κόστος διαχείρισης (εκτιμάται σε ~400 €/τν υπολογιζόμενη δαπάνη για διάθεση στην ΟΕΔΑ Δυτ.Αττικής), δεν διασφαλίζει την αδιάλειπτη και συνεχή μεταφορά των απορριμμάτων σε αδειοδοτημένο χώρο επεξεργασίας (π.χ. περίπτωση διακοπής δρομολογίων πλοίων λόγω κακοκαιρίας κατά τους χειμερινούς μήνες, απεργιακές κινητοποιήσεις κα). Επιπλέον, έχουν ληφθεί υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της Ύδρας (γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά, εποχιακές διακυμάνσεις ως προς τις παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων, περιορισμοί στο οδικό δίκτυο, λιμενικές εγκαταστάσεις κλπ), που επιβάλλουν την ολοκληρωμένη διαχείριση των απορριμμάτων πάνω στο νησί, με ήπιες και μικρής κλίμακας παρεμβάσεις και εγκαταστάσεις μικρού μεγέθους, χαμηλής όχλησης και απλού μηχανολογικού εξοπλισμού, εύκολα διαχειρίσιμες επιτόπου.

Το υπό δημοπράτηση έργο σέβεται της αρχή της προστασίας του περιβάλλοντος και αποτελεί την αρχή της βελτίωσής του. Αντιθέτως, η υφιστάμενη κατάσταση και η παντελής έλλειψη υποδομών διαχείρισης των στερεών αποβλήτων στην εν λόγω περιοχή υποβαθμίζουν την κατάσταση του περιβάλλοντος. Με την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων προωθούνται οι απαιτήσεις της περιβαλλοντικής προστασίας κατά την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Με την προτεινόμενη παρέμβαση θα αντιμετωπιστούν προβλήματα ρύπανσης και θα διασφαλιστεί η προστασία της δημόσιας υγείας. Η ορθή διαχείριση των στερεών αποβλήτων θα συμβάλει στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής αλλά και στην προστασία της βιοποικιλότητας καθόσον τα έργα θα λειτουργούν ελεγχόμενα στην ίδια περιοχή όπου λειτουργούσε ΧΑΔΑ.

Πέραν των ανωτέρω η άμεση διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας επιβάλλεται και για λόγους δημοσίου συμφέροντος οι οποίοι συνδέονται με την υλοποίηση των προβλέψεων του ΠΕΣΔΑ Αττικής και την επίτευξη των στόχων της ανακύκλωσης και άρα την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 24 Σ.).

Πιο συγκεκριμένα, ο νέος Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) (ΦΕΚ 185/Α/2020) κατά το πνεύμα του προηγούμενου υιοθετεί την καθιέρωση νέων δικτύων χωριστής συλλογής με άμεσο χρονικό ορίζοντα, καθώς και την επέκταση των υφιστάμενων δικτύων χωριστής συλλογής τόσο γεωγραφικά, όσο και ποσοτικά, με σκοπό τη μεγιστοποίηση των επιδόσεων και του περιβαλλοντικού και οικονομικού αποτελέσματος, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της ΕΕ και τις κατευθύνσεις της κυκλικής οικονομίας. Τις δράσεις διαλογής στην πηγή συνοδεύει η πρόβλεψη κατασκευής Μονάδων Επεξεργασίας Σύμμεικτων και Προδιαλεγμένων Απορριμμάτων με στόχο μέχρι το 2030 το μέγιστο ποσοστό αποβλήτων που οδηγούνται σε υγειονομική ταφή να μην υπερβαίνει το 10%. Μάλιστα σε περίπτωση που ΦοΔΣΑ ή δήμος δεν πετύχει τους στόχους της ανακύκλωσης, τότε επιβαρύνεται με την περιβαλλοντική εισφορά (τέλος ταφής) του άρθρου 38 του Ν. 4819/2021, που αποτελεί ένα είδος αντικινήτρου προς τους αρμόδιους φορείς διαχείρισης των

ΑΣΑ και τρόπο αναχρηματοδότησης έργων και δράσεων για τη διαχείριση των απορριμμάτων. Το τέλος ταφής ορίζεται σε είκοσι (20) ευρώ ανά τόνο αποβλήτων και αυξάνεται ετησίως κατά πέντε (5) ευρώ ανά τόνο και έως την τιμή των τριάντα πέντε (35) ευρώ ανά τόνο. Από την 1η Ιανουαρίου 2026 το τέλος ταφής ορίζεται σε σαράντα πέντε (45) ευρώ ανά τόνο αποβλήτων και αυξάνεται στην τιμή των πενήντα πέντε (55) ευρώ ανά τόνο από την 1η Ιανουαρίου 2027, η οποία και παραμένει σταθερή για τα επόμενα έτη.

Το έργο πρέπει να ολοκληρωθεί σύντομα και για τον πρόσθετο λόγο ότι, σύμφωνα με την υπ' αριθ. ΕΥΔ/ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2317/04-03-2022 (ΑΔΑ : 90ΣΓ46ΜΤΛΡ-Ε5Φ) απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και Τ.Σ. περί ένταξης του έργου, η ημερομηνία λήξης της Πράξης έχει οριστεί στις 31/12/2023. Σύμφωνα με το άρθρο 12.1 της οικείας Διακήρυξης εντός δώδεκα (12) μηνών, κατά μέγιστον, πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή του έργου, η θέση του σε λειτουργία, και εντός τριών (3) μηνών να έχει ολοκληρωθεί η δοκιμαστική λειτουργία. Γίνεται εύκολα αντιληπτή η δυσκολία τήρησης των παραπάνω προθεσμιών και των χρονοδιαγραμμάτων που θα διαμορφωθούν σε περίπτωση περαιτέρω καθυστέρησης της έναρξης των εργασιών κατασκευής του έργου καθώς κάθε καθυστέρηση οδηγεί σε αύξηση των πιθανοτήτων απένταξης της πράξης από την χρηματοδότηση. Σε περίπτωση που απενταχθεί το έργο, το οποίο ωστόσο οφείλει ο ΕΔΣΝΑ να κατασκευάσει, η δαπάνη για την κατασκευή του θα αντληθεί είτε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων είτε από ιδίους πόρους του Φορέα. Στην πρώτη περίπτωση η επιβάρυνση του ΠΔΕ θα έχει αντίκτυπο στη φορολογία, ενώ στη δεύτερη θα προκαλέσει δραματική αύξηση στις εισφορές των Δήμων μελών του ΕΔΣΝΑ, που θα κληθούν να καλύψουν το κόστος με αύξηση των ανταποδοτικών τελών καθαριότητας, επιβαρύνοντας με τη σειρά τους τους δημότες. Και όλα αυτά στη δύσκολη περίοδο που διανύουμε από άποψης δημοσιονομικής προσαρμογής.

Τέλος, δέον να επισημανθεί ότι η αρχική διακήρυξη και τα τεύχη αυτής (που αποτελούν τη βάση των τευχών βάσει των οποίων επαναδημοπρατείται το έργο) είναι ήδη διαθέσιμα στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς από τις αρχές του 2023, επομένως ο χρόνος που έχει παρασχεθεί, εν συνόλω, για την προετοιμασία των προσφορών είναι υπερεπαρκής.

Η Αν. Προϊσταμένη της Δ/νσης
Περιβάλλοντος

Ευθυμία Σταματοπούλου
Χημικός Μηχανικός MSc ΕΜΠ

